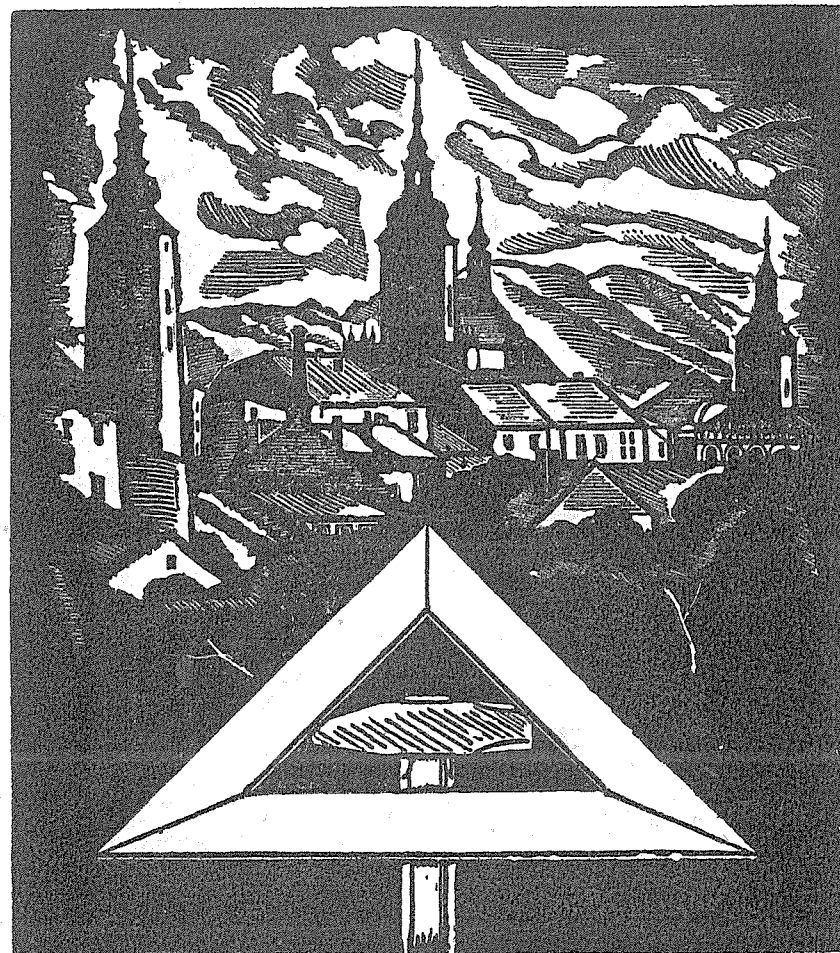

VÝSTAVA ŘEMESEL

HRANICE • 24. VIII.-3. IX.

Výstavní výbor Řemeslnicko-živnostenské besedy a Okresní jednoty živn. společenstev v Hranicích

pořádá k 40. výročí založení a činnosti Řemeslnicko-živnostenské besedy Hranice pod záštitou rady ONV Hranice a MNV Hranice

jubilejní oslavy

s tímto pořadem:

Neděle 17. srpna 1947: Zájezd opery Měst. divadla z Olomouce, při kterém budou v hranické sokolovně provedeny dvě české opery

v 15 hodin Ant. Dvořák: RUSALKA

ve 20 hodin B. Smetana: PRODANÁ NEVĚSTA

Neděle 24. srpna 1947: V 9 hod:

SJEZD ŘEMESLNÍKŮ v hranické sokolovně, na kterém promluví K. Keberť, předseda ÚSČR, zem. výboru z Brna, poslanci stran Národní fronty a při němž budou vyznamenáni zasloužilí řemeslníci.

V 11 hodin v budově obecné školy u fary bude zahájena

výstava řemesel

která potrvá do 3. září 1947 a bude otevřena denně od 8—18 hodin.

Ve 1330 hodin řazení průvodu u obecné školy ve třídě Gen. J. Stalina,

ve 14 hodin průvod řemeslníků městem na cvičiště u sokolovny, kde bude

KONCERT S TANCEM

ve 20 hodin v sokolovně LIDOVÁ VESELICE

Odpoledne i večer buffet, občerstvení a různé zábavné atrakce. Hudba SLH. — *Vstupné na operní představení od 20 Kčs, na výstavu řemesla 10 Kčs m. d., na odpolední koncert 10 Kčs m. d., na lidovou veselici 15 Kčs m. d. Předprodej lístků na operní představení v Těšíkově knihkupectví, Gottwaldova ul.* Výstavní odznak a katalog 30 Kčs. — V rámci jubilejních oslav módní přehlídka, která se koná 16. srpna.

KATALOG VÝSTAVY ŘEMESEL V HRANICÍCH

Návrh obálky a dřevoryt: Ladislav Vlodek, Hranice

Sestavil František Sedlařík, tajemník OJŽS Hranice

VYDAL VÝSTAVNÍ VÝBOR ŘEMESLNICKO-ŽIVNOSTENSKÉ BESEDY A OKRESNÍ JEDNOTY ŽIVN. SPOL. HRANICE - VYTISKLA KNIHTISKÁRNA „SNAHA“ HRANICE

Práce je modlitba rukou

Záštitu výstavy převzali

Rada okresního národního výboru Hranice

Místní národní výbor Hranice

Sloužíme, ale neposluhujeme

Soutěžíme ne množstvím - ale kvalitou

Č e s t n é p ř e d s e d n i c t v o

Pavel Sajal, předseda ÚSČŘ a poslanec UNS, Praha

Karel Kebert, předseda moravskoslezského zemského výboru
řemesla, Brno

Augustin Fric, předseda okresního národního výboru, Hranice

JUDr. Stanislav Palát, předseda místního národního výboru,
Hranice

Karel Vojnar, president Obchodní a živnostenské komory,
Olomouc

Č e s t n ý v ý b o r

Běhounek Josef, předseda Jednoty společenstev sklenářů, Praha

Buben Petr, předseda Jednoty společenstev kolářů, Praha

Bukáček Rudolf, předseda Jednoty společenstev truhlářů, Praha

Černoch Bohumil, předseda Jednoty nožířů a puškařů, Praha

Dvořák Karel, předseda Jednoty výr. hud. nástrojů, Praha

Fišer Antonín, předseda Jednoty společ. holičů a kadeř., Praha

Ing. Frankl Antonín, předseda Jednoty společ. mydlářů, Praha

Hampl Josef, předseda Jednoty společenstev zámečníků, Praha

Ing. Hornof Antonín, předs. Jednoty smíšených živností, Praha

Houška Jan, předseda Jednoty společenstev cukrářů, Praha

Janda Gustav, předseda Jednoty společ. výrobců prádla, Praha

Koukalová Božena, předsedkyně Jedn. společ. modistek, Praha

Pauček Otakar, předseda Jednoty společenstev pekařů, Praha

Pečený Rudolf, předseda Jednoty společenstev čalouníků, Praha

Podaný Karel, předseda Jednoty společenstev kovářů, Praha

Samek Robert, předseda Jednoty společenstev lakýrníků, Praha

Suchomel Alois, předseda Jednoty společenstev knihařů, Praha

Svatoň Josef, předseda Jednoty společenstev obuvníků, Praha

Svatoš Alois, předseda Jednoty společenstev sedlářů, Praha

Šikýř Karel, předseda Jednoty společenstev brašnářů, Praha

Šuran František, předseda Jedn. společ. elektrotechniků, Praha

Švihnos Antonín, předseda Jednoty společenstev krejčí, Praha

V ý s t a v n í v ý b o r

PŘEDSEDNICTVO

Žurman Augustin, lakýrník a sklenář, Hranice, předseda
Vývoda František, krejčí, Hranice, místopředseda
Sedlařík František, tajemník Okresní jednoty živn. spol., Hranice, předseda odboru organizačně-propagačního, jednatel
Zágora František, elektrotechnik, Hranice, předseda odboru technického
Rychlík Robert, fotograf, Hranice, předseda odboru pořadatelského
Růžička Leopold, pokladník Živnost. záložny, Hranice, předseda odboru finančního

ČLENOVÉ ODBORŮ

Organizačně-propagačního:

Duchoň Alois, lakýrník, Drahotuše
Frankovič Otto, krejčí, Hranice
Hradil Ferdinand, holič, Hranice
Jaroš Josef, výr. hud. nástrojů, Hranice
Kolega Bedřich, cukrář, Hranice
Krist Andělín, hodinář, Hranice
Navrátil František, mydlář, Hranice
Novák Emil, cukrář, Hranice
Šedivý František, pokryvač, Hranice

Technického:

Facek Konstantin, brašnář, Hranice
Hořín Bohuslav, stolař, Hranice
Kořistka Viktor, stolař, Hranice
Knopp František, stolař, Hranice
Plachý Jan, elektromechanik, Hranice
Santovják Karel, kovář, Milenov
Šnejdrla Antonín, čalouník, Hranice

Pořadatelského:

Brunek Josef, puškař, Hranice
Domes Jan, mechanik, Hranice
Kapl Josef, mláčení obilí, Rakov
Maluš Jan, malíř, Hranice
Markl František, bednář, Jezernice
Svozil Arnošt, chemická čistírna, Hranice

Finančního:

Bílek Jan, obuvník, Hranice
Čermák Jan, mlynář, Černotín
Golda Alfred, holič a kadeřník, Hranice
Keclík Jan, krejčí, Drahotuše
Koutný František, pekař, Drahotuše
Pavelec Jan, řezník a uzenář, Hranice

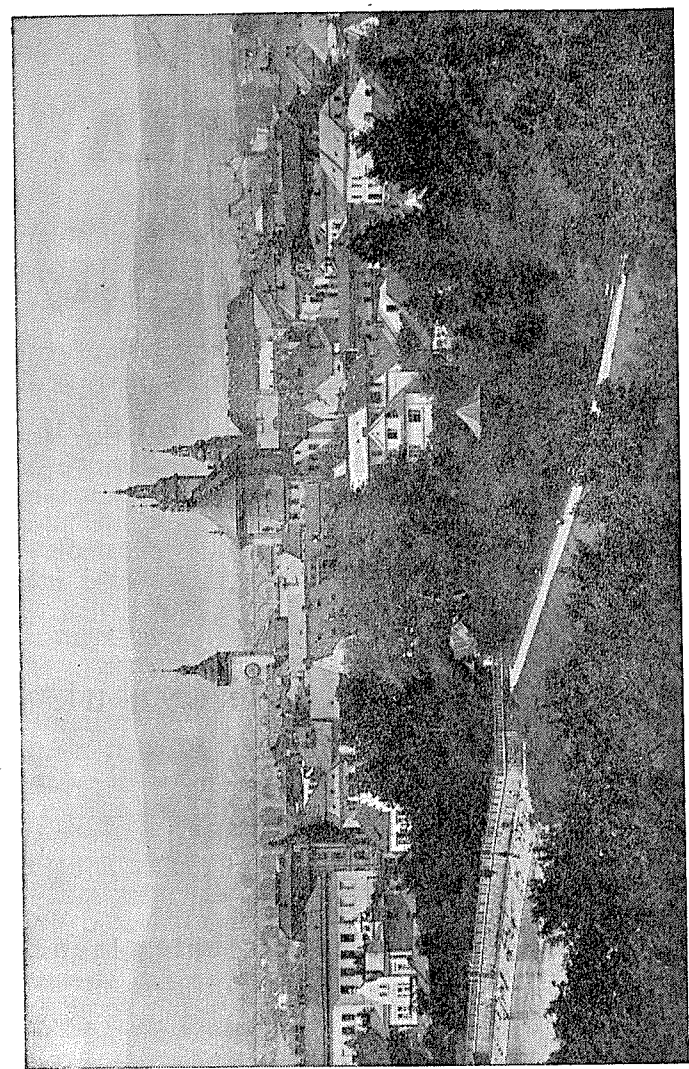
období, kdy se v Hranicích
konaly různé slavnosti a
přehlady, které byly
velikou událostí pro
celou obec a okolí.

Ve druhé polovině

období, kdy se v Hranicích
konaly různé slavnosti a
přehlady, které byly
velikou událostí pro
celou obec a okolí.

Ve druhé polovině

období, kdy se v Hranicích
konaly různé slavnosti a
přehlady, které byly
velikou událostí pro
celou obec a okolí.

Hranice – celkový pohled

ARNOŠT VALA

Odborný závod sklenářský

rámování a prodej obrazů

brusírna skla

v Hranicích, Jiráskova ul.

provádí veškeré práce

do oboru spadající solidně, rychle a levně

Pavel Sajal, předseda ÚSČŘ, Praha:

D o p á t é h o d e s e t i l e t í

Přehlížíme-li čas od času výsledky své práce, měli bychom si vždycky zároveň připomenout také podmínky, za kterých byla práce v řemesle konána. Jenom tak pochopíme správně výsledky našeho mnohaletého úsilí a správně oceníme, co bylo vykonáno. Pohlédneme-li zpět na několik období, ve kterých za posledních 40 let řemeslo pracovalo, neubráníme se srovnávání nejružnějších stránek minulosti s dneškem. Ať pak pohlédneme na kteroukoliv stránku našeho řemeslného oboru, myslím, že ani velmi přísný posuzovatel nám neodepře souhlas, jestliže prohlásíme, že řemeslo jako celek i jednotlivé jeho složky jsou na neustálém sociálním vzestupu.

Připomeňme si jenom podmínky, za jakých vstupoval dnešní pětapadesátník před 40 lety do učení. Vzpomeňme si, za jakých hmotných a zdravotních podmínek učení tehdy pracoval a jaký býval poměr mezi mistrem a učněm v řemesle a vztahy ostatních zaměstnanců k učni. Vzpomeňme si jenom dobře, kterak učení chytal své odborné vzdělání po večerech a nedělích, jak dlouho trvalo, než se vůbec dostal k řemeslné práci a než za ni získal svou první odměnu.

To je jedna stránka řemeslné výroby, mohli bychom si připomínat všechny další složky jednu za druhou a došli bychom k stejně přesvědčivému závěru. S tohoto hlediska společenských podmínek práce v řemesle a s hlediska sociálního pokroku v řemesle musíme posuzovat celkové výsledky, kterých jsme ve své odborné činnosti dosáhli.

Řemeslo má dnes mezi ostatními složkami výroby vynikající účást. Už dávno přizpůsobilo celou svou práci po stránce odborné i všechnu výrobu po stránce sociální novým společenským podmínkám, ve kterých dnes žijeme. Pracuje dnes s odborně vyškoleným a soustavně prakticky připra-

Po prohlídce
výstavy řemesel budete
dobře obslouženi
v restauraci

BESEDA

restauratér Ant. Vrána

(DŮM BAŤA) HRANICE - NÁMĚSTÍ

Umělecký nábytek,
ložnice, kuchyně, jídelny,
pracovny a všechny práce stolařské

VLADIMÍR LOS

národní správa

Vítkov u Opavy

veným dorostem, opírá se o výsledky technického pokroku a může se vykázat vynikajícími výsledky samostatné tvorivosti. V soutěži s ostatní výrobou udrželo si řemeslo právě těmito vlastnostmi své práce nepostradatelné místo.

Přehlížíte-li nyní Vy svou 40letou práci, vidíte nejlépe jak se účel spolku postupem let měnil a přizpůsoboval novým poměrům a jak jeho dnešní podoba a smysl je daleko širší a rozvětvenější. Obchodníci i řemeslníci mají své poměrně mladé povinné organizace, které pracují v přímé shodě se zásadami státního plánovaného hospodářství. Vaše Řemeslnicko-živnostenská beseda, stejně jako jiné tradiční spolky, stojí mimo tyto povinné organizace, což jim dodává zvláštního charakteru. Věřím, že budoucí spolupráce podobných dobrovolných sdružení s reorganisovanými hospodářskými svazy bude co nejšťastněji zaručovat spokojenou budoucnost našich řemeslníků a obchodníků.

VLADIMÍR HUDEC,

stavitel

projektuje a provádí veškeré stavby pozemní

HRANICE, Jurikova 40

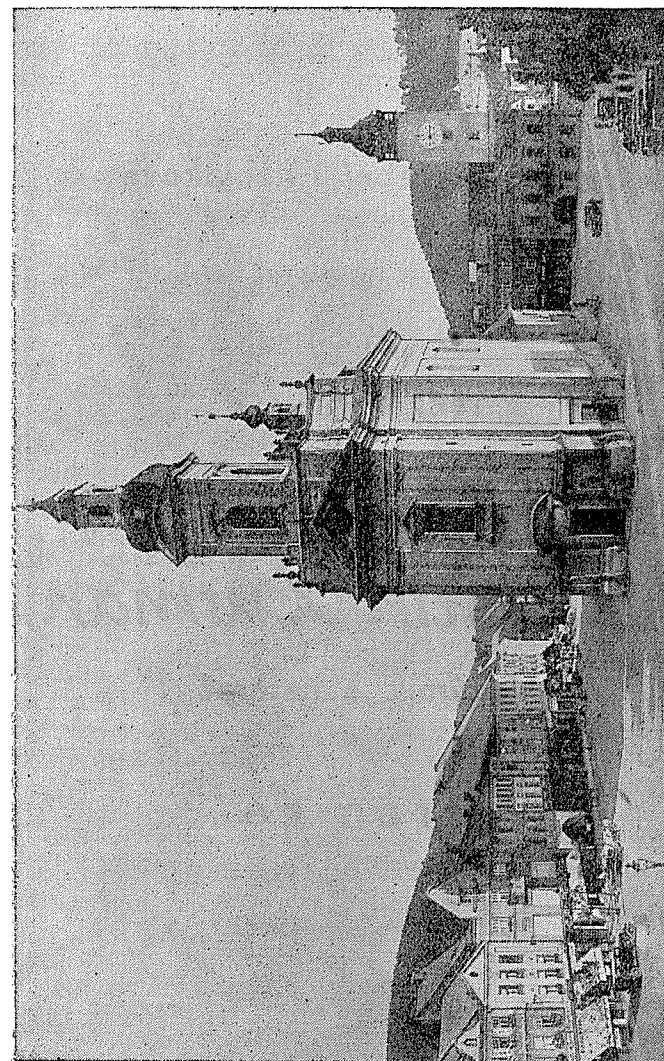
TELEFON 96

Speciální vzory matovaného skla, posuvná skla, náhrobní desky, vzory do oken a dveří dle dodaných i vlastních návrhů vyrábí

MAŠLAŇ JOSEF,

sklenář — KELČ

Vyžádejte si vzorky a informace

Hranice – náměstí Svobody

Práce stavební i nábytkové

do oboru spadající

provádí solidně,

rychle a levně

Augustin Žurman,

lakýrník a natěrač

Hranice

Karel Kebert,

místopředs. Ústřed. svazu čs. řemesla a předseda Moravskoslezského zem. výboru řemesla :

Rodiče, nepodceňujte řemeslné podnikání!

U příležitosti výstavy řemeslných prací v Hranicích, která veřejnosti představuje tak krásné výsledky práce našich řemeslníků a našeho pracujícího dorostu, rád bych rodičům dospívající mládeže, která dokončila letos povinnou školní docházku a jichž rodiče se nyní rozhodují, zda dají svoje dítě na studii nebo do učení, nadhodil několik dobře míněných slov na uvážení.

Bohužel, dnes většina rodičů a jsou to i rodiny řemeslnické, zapomínají na řemeslnou tradici svého rodu a z pochopitelné rodičovské péče se rozhodují poskytnouti svým dětem, tak zvané lehčí zaměstnání a výhodnější postavení než mají sami. Proto podle všech dosavadních zvyklostí a představ dávají své děti na střední i vysoké školy, domnívajíce se, že absolvováním těchto škol dosáhnou vysokých nebo význačných úřednických míst a výhodných postavení. Tak se v našich zemích rozhoduje pro řemeslo jen mizivé procento naší mládeže a nastává takřka katastrofální útek od řemesla. Výsledkem toho je, že právě loňský a letošní rok jest v příchoďů mladých lidí k řemeslu rokem velmi hubeným. Mnoho výhodných učebních oborů zůstává nevyužito a neobsazeno, jak k vlastní škodě tisíců mladých lidí, tak i k nesmírné škodě našeho hospodářství. Domnívám se, že rodiče nebo ti, kdož o osudu naší mládeže rozhodují, si ani neuvědomují pohromu, která by nastala, kdyby všechna naše mládež studovala a nikdo by nešel na řemeslo. Tím by v našem veřejném životě byla porušena rovnováha a vytvořil by se, jak to již nyní vidíme, zbídačelý stav špatně placeného úřednictva a na druhé straně některá odvětví lidských povolání, i když jsou výnosná, by zcela vymřela.

Avšak i rodiče, kteří se rozhodnou dáti své děti na řemeslo, dávají přednost pouze určitým řemeslům, možno říci,

Spořitelna v Hranicích

jest peněžním ústavem všeho
pracujícího lidu města i ven-
kova. Ráda poslouží všem.
Obracejte se na ni ve všech
svých finančních
záležitostech

Největší peněžní ústav v okrese!

Kvalitní nábytek vyrábí firma

BOHUSLAV HOŘÍN

Strojní stolařství v Hranicích

módním (automechanik, strojní zámečnick, modistka a j.), která se stávají tak neúměrně předimenzovanými, kdežto jiná méně známá nebo neprávem neoblíbená řemesla zůstávají nezaslouženě nevyužita.

Prosím tedy rodiče, aby rozumně uvažovali o tom, zda jejich děti mají odejít na studie nebo do praktického povolání a v tomto případě do jakého. Naprosto nesprávným a celému stavu řemeslnickému škodlivým a ustáleným zvykem je, že na řemeslo odcházejí hoši a děvčata se slabším školním prospěchem, nebo ti, kteří se na střední škole neosvědčili. Vždyť i do praktických povolání měli by odcházet lidé nadaní a s dobrým prospěchem, ovšem za předpokladu, že projeví v tom nebo onom oboru vloh a sklony. Takový nadaný jednatel se v oboru samostatného podnikání může určitě velmi dobře uplatnit.

Ještě by bylo třeba poukázat, že i na našich základních odborných školách pro učně se pečuje o prohloubení vzdělání našich učňů, jak toho vyžadují výrobní poměry, rozvoj techniky a změny pracovních method. Také vedle technického vzdělání a základu vědomostí obchodních je v neposlední řadě pamatováno v základní odborné škole na budoucí postavení a působení učňů v životě veřejném a společenském.

Proto by bylo neprospěšné pokračovat dále na linii zlehčování řemeslného stavu a při tom na druhé straně přihlížeti, jak se neúměrně a ke škodě našeho hospodářství plní učebny středních a vysokých škol.

Jestliže rodiče při rozhodování o budoucím povolání svých dětí budou takto uvažovat, jsem přesvědčen, že krise našeho řemeslného dorostu bude moci být zažehnána.

Koncesovaný

závod elektrotechnický

František Zágora

Hranice, ul. 28. října 18 Tel. 202

Odborně zařizuje a opravuje veškeré do oboru spadající
práce rychle a levně.

Stálý sklad moderních osvětlovacích těles

ROZPOČTY PROJEKTY

BEDŘICH KOLLEGA

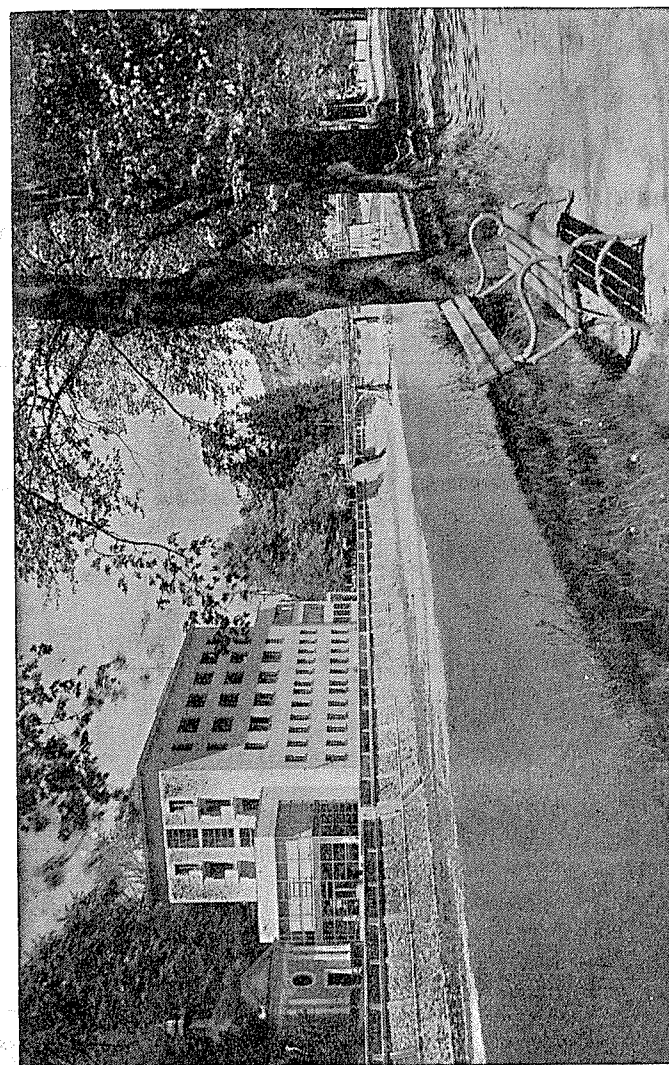
cukrárna

kavárna

vinárna

HRANICE

(Naproti výstavě řemesel)

Lázně Teplice n. B. – lázeňská budova

Každý uvědomělý
živnostník a řemeslník
je členem

Živnostenské záložny v Hranicích,
zapsané společenstvo s omezeným ručením

Živnostenská záložna v Hranicích

přijímá VKLADY na vkladní kníž-
ky a běžné účty. Dle Vaší potřeby,
vyplatíme Váš vklad kdykoliv
Poskytujeme ÚVĚRY všeho druhu

Otevřte si u nás běžný účet a Vaše peněžní starosti za Vás
vyřídíme k Vaší úplné spokojenosti

Miloš Semerád:

Z historie řemesel v Hranicích

*„Leta Páně 1657 den svatého Petra a Pavla za cech-
mistrů Jakuba Kreyzla, Jiříka Stařečka, Pavla Vojtka
přijali jsme do cechu našeho poctivého Jiříka Jelce za jed-
noho spolucechovníka na ten způsob, aby se ve všech
povinnostech úřadu náležitě choval, dílo dobré, které by
před Pánem Bohem a před dobrými lidmi chvályhodné
bylo, tak jak se před poctivým cechem zavázal.*

*Povinnost jeho bude předně složití poctivému cechu
starý český jenž slove Jan, půl zlatého peněz, dva funty
vosku, půl bečky piva a za mladšího poctivému cechu
sloužití, pánům cechmistrům nyní i budoucím v poslu-
šenství státi. Rukojmí za něho Jan Čechů Jakub“ (další
vytrženo).*

Touto formulí se přijímalo do cechu jak čteme v jedné
z nejstarších dochovaných cechovních knih bohatého a nej-
početnějšího cechu soukeníků v Hranicích.

Tato nejstarší kniha je kniha mistrů. Začíná své zápisy ro-
kem 1649 a končí posledním zápisem r. 1790. Je psána celá
česky.

Druhá je kniha tovaryšů a učňů soukenických a byla za-
čata 1786 a psána česky do r. 1795. Od 26. července 1795
německy do r. 1802, kdy zápisy končí.

Třetí kniha, tovaryšská, je psána jen německy a to od
r. 1795 do 1827.

O historii cechu do r. 1649 není ničeho známo. Záznamy
se nedochovaly.

V dobách, kdy byla psána nejstarší cechovní kniha, ne-
drželi již bohatí soukeníci své domy ve městě. Prodlali je vý-
hodně šlechtě, která se zde počala usazovat: pánům z Pernštýna,

Navštivte restauraci

TUNEL

v Hranicích

Radnická ul. č. 5 Tel. 133

Domácí kuchyně — občerstvení — cizinecké pokoje

Jindřich Neradil,
nájemce

František Slimáček

instalatér Hranice, Čaputova 18

Instalace vodovodu, plynovodu, pumpy,
samočinná napajedla

Tadeáš Millián,

natěrač a lakýrník,
stříkání aut,

Hranice,
Čaputova č. 35

FOTOATELIER

Jan Blaťák

Hranice,
Masarykova tř. č. 17

ze Žampachu, Cimburkovi, Larišovi, Světlíkovi, Šarnovskému, Orlíkovi, Čaputovi ze Živce a j. a sami se usazovali na předměstí, zejména při potoku, protože ke svému řemeslu potřebovali vodu. Zabývali se také barvířstvím.

Tak založili nové části města: Motošín, ulici Klihovskou, později Komenou, nyní Galašova nazvanou.

V této ulici usadili se zejména na levém břehu jircháři, kteří potřebovali ke svému dílu klič a dali ulici jméno Klihovská.

Největší rozkvět soukenického řemesla začíná r. 1784 a končí nenávratně r. 1810. Že to bylo řemeslo v Hranicích velmi početné ukazuje, že kolem r. 1803 pracovalo v Hranicích 260 samostatných mistrů a tolikéž tovaryšů, nepočítaje v to učně.

Pro početnost řemesla bývaly Hranice také nazývány městem soukeníků.

Svá sukna soukeníci vyváželi daleko. Tak František Václavík (1815—1893) jezdil až do Holandska a mohl se, jsa bohat, za svého obchodního pobytu v Holandsku dokonce zabývat malířstvím, jemuž se učil u mistra van Hageny v Amsterodamě. Václavíkovo nesporné malířské nadání dokazuje řada jeho obrazů dochovaných dosud ve starých hranických rodinách.

Ani novější doba neodstranila soukeníky ze života docela. Ještě do r. 1917 drželi páni František Kopečný, Karel Jakubka, Peregrin Pešl valchu. Zvláště Karel Jakubka zdráhal se ji prodat, protože chtěl, aby jeho syn Josef Jakubka ji vedl dále. Byla však světová válka a syn v zajetí a nezvěstný. Proto došlo k prodeji valchy. Josef Jakubka se však vrátil a dnes jako poslední odborník ze soukenických rodů je ředitelem fy Heller, továrna na sukna.

Starí pamětníci hraničtí jistě si ještě vzpomenou, že za dob slávy hraničské kadetky pod hradbami školy u fary a v býv. Hansliánově zahradě se napínala na rámy jemná výložková sukna nádherných pastelových barev, jak je měla na límcích a zbrojních kabátech rakouská armáda. Že dílo zdejších soukeníků mělo znamenitou pověst, dokazuje to, že v létě 1946 přihlásila se znovu belgická firma k navázání obchodních

KVĚTINY OVOCE ZELENINA JOSEF GALLAS zahradnický závod HRANICE a LÁZNĚ TEPLICE	Knihařství Alois Schützer vdova nájemce Josef Stromský HRANICE, Revoluční náměstí
Váš krejčí obslouží Vás k úplné spokojenosti! Vojenský a civilní krejčí, výroba jezdeckých kalhot Otto Frankovič, HRANICE, Masarykova 9	JAROSLAV HONZÍK, kožešník HRANICE TELEFON Čís. 34

styků s panem Peregrinem Pešlem, který však už řadu let byl mrtev. Objednávky se ujala fa Heller.

V Hranicích kvetlo jiné početné řemeslo, hrnčířství. Pro dobrou zdejší hlínu převedl r. 1783 kníže Dietrichstein ze slezského Proskova keramické dílny do Hranic a usídlil je ve Světlíkově dvoře. S dílnou přišli do Hranic malíři a modeléři, většinou slezští Němci. Při své tvorbě drželi se německých vzorů. Tvarem a malbou podobaly se výrobky míšeňským a severoněmeckým a později staré Holiči. Dílny se neudržely a r. 1805 výroba zanikla.

Zásluhou paní Amálie Šromotové, choti prvního českého starosty města Hranic a zakladatelky zdejšího musea, dochovala se celá sbírka této keramiky a je chloubou městského musea.

A tak historie hranických řemesel je cesta vzestupu, slávy i úpadku. Mnohá řemesla byla umělecká. Lákala i vzdělance, jak je příkladem Josef Heřman Agapit Galaš, vojenský lékař císaře Josefa II. Zabýval se řezbářstvím a malířstvím, když, vzdav se služby pro nemoc, v rodných Hranicích r. 1791 se usadil. Při malování pokoje svému známému spadl s lešení a těžce si ublížil. Oratorium zdejšího kostela, v němž umístil veřejnou knihovnu, sám štětcem umělecky vyzdobil.

Z minulosti je také nutno vzpomenouti vynikající nábytkové dílny mistra Antonína Loubka, která v době svého největšího rozvoje v letech 1884—1906 pracovala vynikající nábytkové kusy. Antonín Loubek pracoval v té době s dnes ještě žijícím architektem Jurkovičem, slovenským národním umělcem a podle jeho návrhu provedl některé věci v Luchačovicích.

V hranických rodinách jest ještě z této dílny celá řada nábytku svědčící, že mistr Antonín Loubek byl umělec svého oboru a s vkusem spojoval vzácnou solidnost díla.

Dlužno také vzpomenouti Antonína Kunze, který ze skrovných začátků v roce 1883 založil První moravskou továrnu na vodovody a pumpy v Hranicích, která z pozdější akciové společnosti stala se dnes národním podnikem. O příčinnosti řemeslníka, jeho zdatnosti a schopnosti bude ještě mnoho let mluvit ke kolemjdoucím palác, dnes již značně sešlý, vybudovaný tímto snaživým člověkem.

MILADA ČAPOVÁ,

dámská modní síň,

Hranice

KAREL ZAORAL,

uměl. fotozávod,

Hranice

RODER EDUARD,

strojní bednářství

ve Stříteži n. Lud.,

výroba, sklad a prodej
veškerých bednářských
výrobků

Bednářské výrobky na ob-
jednávku vyrábí ihned fa

ALOIS KLVAŇA,

bednářství,

Rakov u Hranic

Kosmetická laboratoř

„MIRION“

FRANT. NAVRÁTIL,
Hranice, Potoční 818.

Výroba a prodej všech
kosmetických preparátů
pro velko- a maloobchod

FRANTIŠEK KNOPP,

nábytkové a stavební stolařství,

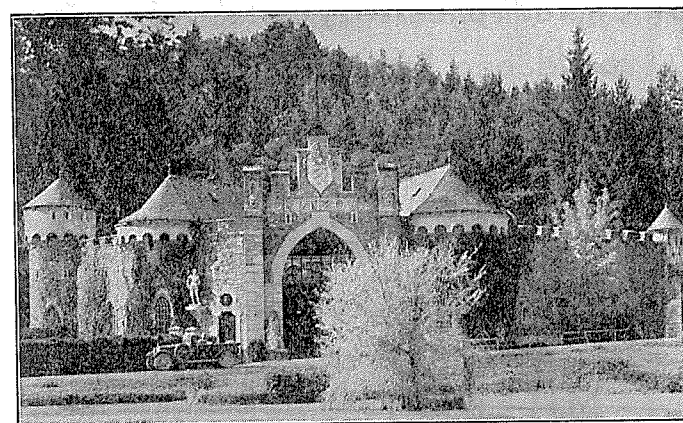
Hranice

Stará řemesla zanikají, aby učinila místo novým.

Zaniklo dýmkařství pěstované v Kelči, jirchářství v Hranicích, jehož poslední člen dosud žijící je 83letá paní Marie Posmyková v Hranicích.

Počátkem roku 1947 zanikla v Hranicích poslední dílna soustružnická pana Roberta Těšického, který pro stáří přestal živnost provozovati.

Bylo by nevďěčným od pisatele, aby nevzpomněl mistra stolaře Klementa Andrse, který 14. prosince 1946 zemřel ve stáří 69 let, který byl vynikajícím umělcem svého oboru. Mnoha starožitným nábytkovým kusům se vzácnou trpělivostí, smyslem a porozuměním pro materiál a dobu, vrátil jejich dřívější krásu. Pro milovníky starožitností v dalekém okruhu je to ztráta nenahraditelná.

Kunzov u Hranic

Sportovní potřeby,
bryčky, kočáry, výroba vozů

JOSEF ZEMÁNEK

strojní kolářství

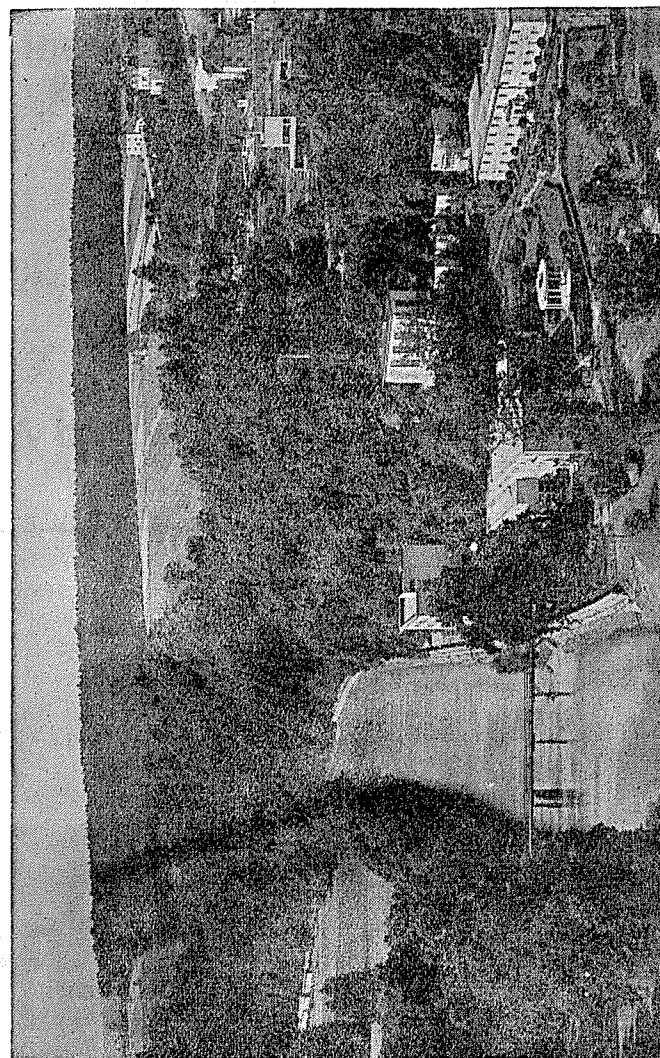
OSEK nad Bečvou

Orné nářadí, pneu-vozy, potahové, vlečné,
překlápěcí karoserie nákl. vozu,
žel. konstrukce

KAREL SANTOVJÁK

strojní kovářství

MILENOV, p. Drahotuše

Lázně Teplice n. B. – pohled se Svrčova

Obědy - večeře - občerstvení
víno - Prazdroj

„K U F R“

Hranice, náměstí Svobody

1912—1947

35 let provozování samostatné živnosti stolařské
a výroby nábytku

Jan Hasilík a synové

V OPATOVICÍCH U HRANIC

provádí všechny prvotřídní práce nábytkové, jako zařazení ložnic, obývacích pokojů, jídelen, pracoven, kuchyní, dle nejmodernějších návrhů, od jednoduchého do nejbohatšího provedení za mírné ceny.

Leopold Růžička, kovář:

P o č t y ř i c e t i l e t e c h . . .

Hraniční řemeslníci a živnostníci neměli do roku 1907 své středisko, kde by si mohli o svých bolestech a společných přáních pohovořit. Do té doby bylo zvykem, rozhodovati o nich, bez nich. Jediná možnost, kde hledati svou záštitu byla společenstva, ale ta nestačila na společnou práci všech živností. Mimo jiné, byla zde německá radnice, která se starala ze všech sil, aby český řemeslník a živnostník byl včas znemožněn, aby tak nevyrostl národní nepřítel a nepomáhal ničit a odstraňovati německé násilníky. Radniční páni hledali mezi českými řemeslníky a živnostníky národně slabé charaktery, které podporovali, pakli zradili svou národnost, zadávali jim veškeré práce obecní, obstarali dodávky pro rakouskou vojenskou akademii a celou posádku, továrny byly zde 3 německé, a také ty zadávaly práci jen odrodilcům. Za práci si směli účtovat každé ceny, a nikdo neměl námitek. (Nebyl tehdy Nejvyšší úřad cenový).

Nejlépe v té době byli organisováni soukeníci, kteří mívali své zástupce i ve Vídni, neboť byli dodavateli c. k. armády rakouské. Vynikali jako dobří organisátoři, a všichni byli nesmlouvaví Čechové.

Při společných nahodilých schůzkách při pivě, hovořili o svých bolestech, a při jedné této poradě bylo rozhodnuto vytvořiti společné středisko řemeslníků a živnostníků. V tomto spolku by se pak radili o společných potřebách, probírali by živnostenské otázky a dožadovali se zastání u svých poslanců a u rakouské vlády.

Od slov ke skutku nebylo daleko. Bylo rozhodnuto vypracovati stanovy a nechat schváliti. O spolupráci při sestavování stanov byl požádán vedoucí hranických Čechů JUDr. František Šromota. Hotové stanovy byly dány ke schválení Zemskému úřadu v Brně.

Postroje tažné i kočárové
dodá

Václav Klímek

sedlář
Potštát

Jemné pečivo

denně čerstvé
cukrovinky
chutná zmrzlina

Otto Tvrdoň
cukrárna Kelč

Uměleckou
malbu dekorativní
a malířství pokojů vkusně

provede
Antonín KUBĚNA
malířství, KELČ čís. 94

MYSLÍM NA VÁS...

Porada se mnou Vás nic
nestojí a k ničemu nezava-
zuje. Potřebujete čalouněný
nábytek a všechny věci z o-
boru čalounického?

Dodám vše v nejkratší
době!

Věřím ve Vaši spokojenost

LADISLAV PAJDLA
ČALOUNÍK - KELČ

Ustavující valná hromada byla konána dne 17. června 1907. Z prvního zvoleného výboru žijí jen dva naši stařeší-
nové pp. Hluzín Antonín, krejčí a Rahm Josef, kamnář. Oběma našim jubilantům přejeme hodně zdraví a spokoje-
nosti, aby se ještě dlouho s námi těšili z práce svých ná-
stupců.

Prvním předsedou byl zvolen p. Hudec Albert, stavitel
v Hranicích, místopředsedou p. Ballisch Antonín, soukeník.
Důležitým je návrh, aby jednou týdně byly pořádány členské,
případně i výborové schůze. Tento návrh byl jednohlasně
přijat. Pravidelné členské schůze s výborem se konaly až do
roku 1914, kdy byly světovou válkou přerušeny. 28. listopadu
1918 byla znovu zahájena činnost Besedy. Aby bylo umož-
něno všem živnostníkům býti členy Besedy, stanoven byl
měsíční příspěvek na 20 haléřů, ročně Kč 2'40.

27. října 1907 uspořádána byla veřejná schůze řemeslníků
a živnostníků v Hranicích, na níž byly projednány časové
otázky živnostenské: 1. organizace živnostníků, 2. maloživno-
stenský úvěr, 3. zřizování živnostenských peněžních ústavů
pro živnostníky, 4. reforma úrazového pojištění, 5. starobní
a invalidní pojištění živnostníků. Touto schůzí byl dán pod-
nět k zřízení Úvěrního družstva živnostenského. Ke konci
roku byla podniknuta akce k zřízení České okresní jednoty
živnostenských společenstev. Jednota tato měla sdružovati
všechny české živnostenské společenstva.

V dubnu 1908 bylo usneseno, aby byly podniknuty kroky
k zřízení Řemeslnické školy v Hranicích. Město a poslanecké
kruhy byly požádány, aby se o otevření školy přičinili.

V roce 1909 byla uspořádána Výstava tržnice živnosten-
ských společenstev v Hranicích od 1. srpna do 5. září, která
se vydařila. Výstava měla býti zkouškou a přípravou k po-
zději projektované Krajské výstavě, která se uskutečnila
v roce 1927.

Valná hromada jmenovala dne 14. února 1910 JUDr. Fr.
Šromotu, starostu města Hranic a odborného učitele Josefa
Šindela, čestnými členy Besedy za svou práci o stav řemesl-
nicko-živnostenský. Čest budiž jejich památce! Dále bylo
usneseno, vyslati deputaci k městské radě, aby se postarala
o zřízení českého gymnasia a české průmyslové školy v Hra-
nicích. České gymnasium bylo zřízeno, průmyslová škola ne.

L. STESKAL, Hranice, Morava. Specielní výroba jezdeckých bot Založeno roku 1864. Telefon č. 117.	Helena Vopásková, modistka, Hranice, Radnická ulice č. 3. P. T. zákaznictvu poslouží vkusnými výrobky a levnými cenami
Váš byt pohodlně zařídí VOJTĚCH ONDRIÁŠ, čalounictví, Lipník n. B., Podhůra	Antonín KLIMEŠ, strojní stolařství, Daskabát u Olomouce Telefon: Velký Újezd č. 5. Prvotřídní jemné deli- katesní tyčinky značky „Randy“ a výtečný režný chléb dodá fa RANDÝSEK RUD., Hrabůvka u Hranic

Velmi čile počínala si Beseda při volbách obecních, zemských i státních a její členové měli nemalé zásluhy, že boj mezi českými a německými kandidáty byl čestně vybojován. Beseda byla mluvčím všeho živnostnictva našeho kraje a její přání a žádosti úřady vyřizovaly vždy, pokud jim to bylo možné, příznivě.

Živnostenská beseda si pořídila slušnou knihovnu, kde byly nejen knihy zábavné, ale i odborné, jež byly hojně půjčovány.

Doporučováno bylo ještě za Rakouska, aby byly ve styku s úřady používány jen českých tiskopisů a aby se živnostníci a řemeslníci dožadovali vyřizování svých žádostí česky.

Byly podniknuty kroky proti zřízení „Konsumu“, který zřizovala Katolická politická jednota v Hranicích.

Dne 22. srpna 1909 byl uspořádán v Hranicích první živnostenský sjezd v sále Besedy, za velké účasti živnostnictva z celého kraje.

Okresní jednota živnostenských společenstev byla povolena a ustavena.

Beseda vyslala rovněž dva zástupce na Slovanický sjezd živnostnictva v Lublani, který vyzněl velkou manifestací proti Rakousku.

Rok 1911. Městská rada pozvala Besedu, aby se zúčastnila sestavení kandidátky pro obecní volby, a aby navrhla živnostenské kandidáty. Navržení kandidátů byli schváleni.

Rok 1912. Ve dnech 2. až 5. prosince byly uspořádány kursy pro živnostníky s pořadem:

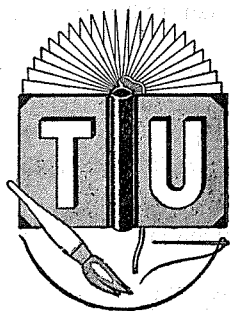
Organisace a vedení společenstev,
úvěr, družstevnictví,
výdělková daň,
směnky a účetnictví,
obecní samospráva,
význam technologického musea,
pokračovací školství a
význam učňovských besídek.

Kursy se těšily velké oblibě a účastníci doplnili své vědomosti, jež jim jsou cennou poučkou v životě.

JOSEF ANDĚL,

výroba nábytku a veškeré
práce stavební,

Výkleky u Lipníka n. B.

UHER TEODOR,

umělecké knihařství,
Hranice, Gottwaldova 4.

Odborný závod
nožířský, jemno-
brusírna, výroba
a prodej jemného
nožířského zboží

JOSEF KRÍŽAN,

Hranice,
náměstí Svobody č. 12.

ALOIS DUCHOŇ, lakýrník,

Drahotuše,

provádí
veškeré práce lakýr-
nické, nábytkové, sta-
vební a písmo malířské

1. prosince uspořádal výstavku knihařských prací p. Ota-
kar Schützer pod záštitou Besedy. Zřízení nemocenské po-
kladny pro živnostníky se pro malý zájem neuskutečnilo.
Živnostenská Beseda zúčastnila se na zřízení veřejné čítárny
v Hranicích.

Dalších zápisů z roku 1914 a dále nestává. Poslední schůze
konala se dne 10. června 1914. Mobilisace těžce zasáhla do
činnosti Besedy. Z 10 členů výboru muselo nastoupiti 7 i s před-
sedou. Činnost Besedy byla úředně zastavena. Zbývající čle-
nové se dle možnosti starali, aby naši čeští lidé neupisovali
válečné půjčky. I v městském zastupitelstvu se náš člen
p. Alois Schützer ohradil proti dalšímu upisování válečné
půjčky.

Zbylí členové pomáhali účinně rodinám, jejichž živitelé
narukovali, nejen umožněním výhodných zápůjček v Živ-
nostenské záložně, ale i jinak. Peregrin Pešl, jako člen
živnostenské rady snažil se s finanční pomocí Živnostenské
záložny v Hranicích získati pro členy Besedy materiál, který
jinak nebyl k dostání.

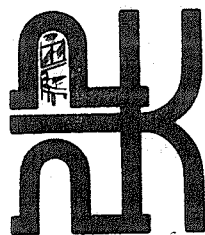
Konečně přišel 28. říjen, den osvobození a radosti. Začí-
naly také nové starosti. Vrátili se naši řemeslníci a živnost-
níci domů, do dílen a obchodů, které byly prázdné.

Dne 29. listopadu 1918 byla první schůze Besedy za chmurné
nálady, kde vzít peníze na nákup surovin a kde začít.

Na valné hromadě dne 15. března 1919 byl podán návrh
na zakoupení německého spolkového domu, který byl levně
na prodej. Návrh byl zamítnut proto, že není peněz. Byla
škoda, že se tak nestalo. Němci ve strachu prodávali své
majetky a utíkali do Rakouska. Tím způsobem byla pro-
dána také Eplerova továrna. Naši lidé neměli peněz. Prodána
byla kavárna a restaurace Kerfelner. Koupil ji příslušník ne-
české národnosti. Škoda vznikla tím, že levné německé ob-
jekty nebyly koupeny a již tehdy jsme mohli lehce vystě-
hovati Němce z Hranic.

V dubnu 1920 bylo rozhodnuto požádati městskou radu,
zda je možno získati do Hranic elektrický proud.

Listopad 1921. Usneseno zříditi v Hranicích tržnici a vzor-
kovnu. Tržnice začala s velmi dobrým začátkem, ale i ta
pro neporozumění mnoha členů zanikla. Beseda doplatila
Kč 3.000 za nájem.

Jakostní nábytek

Narcis Krbeček

VEL. ÚJEZD u Lipníka n. B.

Telefon 10

Moderní kadeřnictví

připraveno

František Bernát

HRANICE,

ulice 28. října

Šnejdrla Antonín,

sedlářství a

čalounictví

Hranice,

ulice Msgre Šramka 6

Veškeré stavební a stolařské řezivo

dodává firma

Narcis Kovařík a synové,

parní pila a obchod dřevem

VELKÝ ÚJEZD u Lipníka n. B.

Telefon 3

V roce 1922, 23 a 24 začínají politické třenice a proto na valné hromadě byl podán návrh, aby se Beseda rozešla. Většinou přítomných hlasů byl návrh zamítnut.

Rok 1925. Dobrou vůlí mírnějších členů započala práce znovu a všechny počáteční těžkosti byly překonány. Bylo nutno bedlivě si všimati nových směrů, které nebyly živnostníkům příznivé. Byl zřízen podpůrný fond, který měl včas úmrtí pomoci rodinám postižených. Z tohoto fondu mělo být vypláceno tolik, kolik se vybralo na příspěvcích. Ale pro toto levné sociální pojištění nebylo mezi členy porozumění.

Výstava pořádaná v roce 1927 se vydařila a bylo získáno mnoho zkušeností pro pořádání pozdějších výstav. Všichni vystavovatelé byli spokojeni, taktéž i návštěvníkům se velmi líbila. Čistý zisk z výstavy Kč 10.000 byl uložen jako základ pro příští výstavu v Městské spořitelně. Zprávou tohoto vkladu byl pověřen hospodářský spolek a Beseda.

Hospodářská krize začala povolovati, ale začala i poklesávat návštěva na schůzích v Besedě. Vše dokonal politický a stranický rozvrat, který se všude projevoval. Všechna ná-maha získati na místa starých členů nově, byla marná. Mladší členové neměli zájem, neb nepřistoupili za členy, věřili, že jen politické strany pomohou zničené živnosti restaurovati. Byl to jen klam.

Roku 1930 14. ledna. Jednáno bylo o reformě živnostenského řádu, který se měl právě projednávat. Všichni byli proto, aby byl řád reformován, ale za nynějších politických poměrů jest to nemožné. Bylo vysloveno zásadní přání, aby na pokračovacích školách byli učitelé praktičtí odborníci.

1931. Pan Schützer Alois ml. uspořádal 3 přednášky o svých zkušenostech v legiích a o cestě z legií. Doplnil přednášky obrázky z cest a pobytu v legiích.

Opětne bylo žádáno, aby město Hranice přikročilo ke stavbě pokračovacích škol pro okres hranický. Poněvadž dle vládního návrhu bude na tyto stavby subvence, je potřeba včas o subvenci požádati, aby škola zřízena byla. Ke stavbě bohužel nedošlo, pro velké finanční potíže.

1934. Přednášku o sociálním pojištění živnostníků přednesl předseda pan stav. Josef Ernest.

ŽELEZO KOVY

JOSEF TICHÝ,

Hranice

Stroje a nástroje pro veškerá řemesla, sportovní a lovecké potřeby, odstředivky na mléko

JAN KOŠ,

pilařství a tesařství

VELKÝ UJEZD u Olomouce

TELEFON č. 4

Pak přišla válka a okupace. V době nesvobody bylo starostí členů výboru Besedy pomáhati postiženým rodinám a našim starým a zchudlým řemeslníkům a živnostníkům. Z obavy, aby naše uspořené peníze nebyly Němci zabaveny, bylo rozhodnuto prodati naše cenné papíry a tento výnos rozdělit. Abychom neměli žádné peníze, bylo rozhodnuto nevybírat členské příspěvky po dobu nesvobody.

V době okupace a po osvobození živnostníci neměli materiálu a těžce se probíjeli. Materiál byl jen na příděl a bylo ho velmi málo. Nebylo materiálu na opravy, natož pak na nové výrobky. Toto se projevilo krizí ve všech živnostech, která se zhoršila, jakmile vklady byly vázány. Většina živnostníků a řemeslníků se velmi zadlužila a nyní se těžce probíjí. Přáním všech živnostníků je, aby přestalo vázané hospodářství.

Ku konci své zprávy vzpomínám všech předsedů, kteří se vystřídali ve vedení Řemeslnicko-živnostenské Besedy a děkuji jim za jejich obětavou práci. Nejdéle vedl Besedu předseda, pan Josef Ernest, od roku 1925 až do roku 1946. Snažil se za všech nepříznivých podmínek Besedu udržeti, a jemu patří zvláštní dík, že se nám podařilo v roce 1927 vytvořiti velkou krajskou výstavu.

Končím své vzpomínky za minulých 40 let. Nevystihl jsem všechno, co dobrého vykonala Beseda ve prospěch řemeslníků a živnostníků. Jest v zápisech také mnoho mezer, které jsem pro krátkou lhůtu nemohl doplniti. Snažte se do vedení Besedy postavit nové mladší členy, průbojnější, nezátížené starými směry. Současně žádáme mladé řemeslníky a živnostníky, aby vstoupili do řad Besedy a přivedli tuto k novému rozkvětu jak si svým založením zaslouží. Vzpomínám našeho zemřelého pracovníka pana Peregrina Pešla, soukeníka, který svou prací a svými zkušenostmi přispěl ke zdaru Besedy, jako člen živnostenské rady snažil se o materiální podporu všech podniků Řemeslnicko-živnostenské Besedy. Věnuji vzpomínku i ostatním zemřelým spolupracovníkům, bratrům Helsnerovým a všem ostatním členům.

Přeji Řemeslnicko-živnostenské Besedě do dalších let mnoho úspěchů a radosti z vykonané práce pro československého řemeslníka a živnostníka.

KOUTNÝ FRANT., pekařství,

Drahotuše,

vyrábí kvalitní chléb
žitný a pšeničné pečivo

Průmysl cement. zboží a obchod stavivem

Antonín Čoček,

Drahotuše, telefon č. 5.,

**zhotoví a dodá rychle škvárobeton. cihly,
stropnice, krytinu, roury, dlažbu, sloupy atd.**

v nejlepší jakosti.

JAN STEJSKAL,

výroba všech druhů
kartáčů, štětek, štětců
a rýžových košťat,

Drahotuše u Hranic

JAN MOŘICKÝ,

nábytek,

Hranice

František Sedlařík:

Proč výstava řemesel?

Předcházející stati zachycují letmo historii řemeslnictva našeho města a okresu. Mým úkolem je říci něco o době současné, nebo jen nedávno minulé, abych zodpověděl a zdůvodnil otázku, uvedenou v nadpisu.

Okupantský režim zle pošramotil řemeslné podniky. Jednak přidělové řízení v materiálu a pak nasazování do prací válečných, znemožňovaly existenci malých a středních podniků řemeslných, které nevyráběly pro válku. Proto, když přešly slavné dny květnové v roce 1945, řemeslnictvo upíralo své zraky do svobodné budoucnosti s velkými nadějami a opravdovou chutí do budovatelské práce, aby co nejdříve byly napraveny škody, způsobené válkou v ohledu materiálním. V našem okrese máme pro tento fakt řadu dokladů. Aby veřejné budovy, zrušované okupanty, mohly sloužit úkolům demokratické správy, dala společenstva stavebních oborů svým členům striktní příkazy (tehdy jsme ještě neznali brigády) a tak se stalo, že během velmi krátké doby byly zhlazeny stopy minulého režimu a úřady i lidová samospráva mohly se ujmouti plnění svých úkolů. A tak, jak tomu bylo u nás, bylo i jinde. Prostě, řemeslnictvo bez zvláštních výzev a příkazů, nastoupilo ihned po dnech osvobození, do svých dílen a ke své práci.

Dnes, po dvou letech naší samostatnosti, se za to řemeslníkům říká, že zaspali revoluci. Říká se jim to tehdy, kdy se dožadují splnění úkolů, které stanovil vládní program košický pro malé, soukromé podnikání, a slíbil splnit i program budovatelský naší druhé vlády. Tvořilo by zvláštní, velmi obsáhlý článek, vypočítání zklamání slibů v tomto směru. Přes to však řemeslnictvo pracuje dále, pracuje i na dvouletém budovatelském plánu, i když se na řemeslnictvo v určitém směru při plánování zapomnělo, a bude pracovat

Stavební a nábytkové práce dodá VILÉM KLEVAR, stolař, Spálov	Veškeré školní potřeby, no- viny, pohlednice, psací po- třeby výhodně nakoupíte u JOSEFA KRÁLE, papírnickví a trafika, Spálov
J. DEMEL a spol., parní pila, Spálov, okres Hranice	
Nátěr nábytku, veškeré práce natěračské a malířské odborně provádí FRANT. HAUBELT, Spálov č. 216	Kuchyně, ložnice i jiné stolařské práce dodá ALOIS KLEZLA, stolař, Spálov
Práce stavební a nábytkové dodává OTTO ŠÍMA, stolař, Spálov	Uzeniny, jakož i jiné masové výrobky dodává JOSEF SOMER, řezník a uzenář, Spálov

i v budoucnu. Je totiž řemeslnictvo, jakožto složka hospodářské soustavy, velmi houževnatým činitelem, který se nemůže jen tak beze všeho, proto snad, že je to tímto časem módní, nechat vytlačit, třeba všestranně podporovaným znárodněným průmyslem.

A zde právě je velmi platným činitelem dlouholetá tradice řemeslné samosprávy — naše společenstva — která jako odborové a nepolitické orgány, drží jednotlivé obory řemeslné a ve svých nejvyšších orgánech brání se náporu, který přes všechna ujišťování i z nejvyšších míst, zde je, jak to ostatně může potvrdit každý ze 70 oborů řemeslných, které máme.

Tyto skutečnosti sleduje řemeslná samospráva v politickém okrese hranickém již od podzimu roku 1945. Již v listopadu 1945 byla ve výboru Okresní jednoty živnost. společenstev v Hranicích provedena velmi obšírná rozprava o stavu řemesla v okrese a v celém státě, jak to zachycuje zápis o schůzi, konané dne 13. listopadu 1945. V této schůzi bylo usneseno, že je třeba, aby řemeslnictvo se ozvalo, poněvadž je stále přehlíženo a aby vytýčilo své požadavky. Bylo rozhodnuto učinit tak na sjezdu řemeslníků, tedy způsobem v demokratickém státě jedině správným. Tento sjezd řemeslníků, první tohoto druhu v osvobozené vlasti vůbec, konal se dne 20. ledna 1946 v hranické sokolovně. Požadavky na něm schválené byly ve formě resoluce rozeslány nejen na všechna zodpovědná místa ve státě, ale rozeslány také ostatním Okresním jednotám živ. společenstev v Čechách a na Moravě s výzvou, aby podobně i v jiných místech se řemeslnictvo dožadovalo jejich splnění.

A že naše manifestace nevyzněla na prázdno, toho dokladem je celá řada podobných sjezdů, které se pak konaly v celé řadě našich moravských i českých měst. V našem kraji pochopily nejvíce význam nepolitické, odborové práce sousední okresy — val. meziříčský a vsetínský — jak o tom svědčí společné sjezdy — manifestační i pracovní, konané v březnu a v květnu 1946 ve Val. Meziříčí, jejichž usnesení, zpracované ve spisek „Valašské živnostnictvo a obchodnictvo promluvilo...“ bylo rozesláno na všechna povoláná místa, na všechny členy nově zvoleného UNS a všemu tisku v republice. A tato spolupráce dále trvá a rozšířila se i na další

PARKETOVÉ PODLAHY
v každém množství dodává a zhotovuje, staré čistí, opravuje

J. FALTÝNEK,
strojní parketářství
HRANICE, Stalinova tř. 24

MÓDA — VKUS
ELEGANCE

JAN KECLÍK,
krejčovský závod
DRAHOTUŠE

RUDOLF LEHNERT,

strojní stolařství

BĚLOTÍN u Hranic

Výroba kuchyňského nábytku, ložnic a veškeré práce stavební do oboru spadající

Všechny druhy dřevěného nádobí vyrábí dle přání

FR. MARKL,
bednář
JEZERNICE, p. Lipník n. B.

Kovářství a podkovářství

Josef BRÁZDA
TÝN
u Lipníka n. B.

Technický závod pro stavbu: vodovodů, plynovodů, ústředního topení, pivních tlakostrojů, chladicích zařízení, hromosvodů. — Stavební a galanterní klempířství

JOSEF BUREŠ - HRANICE
TELEFON ČÍS. 201

sousední okresy a způsobila, že také Zemský výbor čsl. řemesla v Brně byl zainteresován do té míry, že v dubnu t. r. došlo ke svolání zemského sjezdu řemeslníků moravských, jak se na tom usnesl pracovní sjezd našich tří okresů v květnu roku 1946. Že tento sjezd vyzněl důstojně, jako mocný hlas početné složky řemeslné a že také naše volání po spolupráci se složkou obchodnictva a hostinstva nevyznělo naprázdno, toho dokladem je nedávno konaný sjezd řemeslnictva, obchodnictva a hostinstva z obvodu obchodní a živ. komory v Brně, který jen potvrdil, že tyto složky malopodnikatelské chtějí také poněkud na slunce, že s nimi musí být počítáno přes všechny snahy, vyjadřované současnými ideologiemi.

Takový tedy je rámec, ve kterém žije, pracuje a tvoří naše řemeslnictvo i v našem okrese, který ve svých téměř 1.400 řemeslných podnicích vykazuje vysokou úroveň po všech stránkách.

Přes to, že naše řemeslnictvo je nuceno pracovat a mnohdy i bojovat na vnějším zabezpečení svého stavu, nezahálí jeho tvořivý duch. Toho dokladem je naše výstava řemesel, která ukazuje jen malý výsek, jen nepatrnou část řemeslné výroby. Oněch 80 vystavovatelů jsou vlastně jen reprezentanti tisícového komplexu řemeslnického v našem okrese.

A jak vlastně došlo k rozhodnutí — pořádati výstavu? Po rušných akcích, vzpomenuť na začátku tohoto pojednání, obrácen byl zřetel na řemeslnou výrobu jako takovou, když se počalo mezi zákaznictvem šířiti mínění o méněcnosti práce řemeslné a začala se vychvalovati práce tovární, seriová, poměrně snad v ceně levnější. Také zájem o řemeslo — pokud se týká nových pracovníků, zejména učňů a neustálý odliv řemeslnických tovaryšů k jiným povoláním, ať už kancelářským nebo v továrnách — vedl představitele řemeslné samosprávy k realizaci myšlenky — ukázati skutečnou kvalitu řemeslné práce. Pořadatelstvo je si vědomo, že není ještě dostatek kvalitního materiálu, je si vědomo i nedostatku pracovních sil, ale láska k řemeslu přenáší několik nadšenců i přes tyto překážky, jen aby skvělá myšlenka mohla být realizována. A tak v květnu 1947 definitivně rozhodnuto navázati na 40. výročí založení a trvání Řemeslnicko-živnostenské besedy v Hranicích a tohoto jubilea vzpomenouti způsobem jedině důstojným, t. j. prací a tak se vlastně

Oděvy na míru!

Oděvy na míru!

Prvotřídní provedení:

Stejnokrojů, pánských a dámských oděvů všeho druhu u firmy

ALOIS ANDRÝSEK, zkoušený krejčovský mistr

OPATOVICE u Hranic

**VOJTĚCH
STUDENÝ,**

košíkář

Kelč

provádí veškeré práce do
oboru spadající solidně,
rychle a levně

HODINY
KLENOTY
RADIO

Ant. Útrata

Hranice

Telefon 162

Odborné dílny

Šaty na míru padnou a sluší!

K Vaší úplné spokojenosti obslouží Vás firma

Václav NEHYBA, závod
krejčovský

Ústí u Hranic

nepřímo zařadit do budovatelské práce, vyhlášené naší vládou dvouletým plánem.

Není to tedy snad sobectví řemeslníků, aby prodali více svého zboží či výrobků, poněvadž dnes je známo, že každý řemeslník při zmenšeném množství materiálu a nedostatku pracovních sil je přímo prací zavalen. Naopak, obeslání výstavy činilo mnohým oborům značné potíže právě z důvodů výše naznačených. A přes to se naši řemeslníci k vystavování přihlásili.

A nyní pokud jde o kvalitu vystavovaných výrobků. Nemůže v ní být viděna kvalita nejlepší, jakou řemeslník skutečně dovede vytvořit, poněvadž schází mnoho ne snad ze zručnosti, ale hlavně z materiálu. Kdyby byl materiál skutečně již mírový, pak teprve by bylo možno ukázat ten jemný vkus jednotlivých řemeslníků, který dovede vytvořit díla umělecká. Naše výstava dokazuje, že za daných poměrů vytváří řemeslníci výrobky opravdu dokonalé, které by dovedly zvýšit dosavadní životní úroveň našeho obyvatelstva.

A co chceme tedy touto výstavou dosáhnouti?

Chceme jí získati zájem veřejnosti o řemesla a jejich výrobky, chceme jí opravit dosavadní heslo — náš zákazník, náš pán — na lepší zásadu — náš zákazník, náš přítel — neboť to je jediné správné poměr, chceme zainteresovati také naši školní mládež o řemeslnou výrobu a dokázati ji, že není vždy nejlepším povoláním to, při němž se nosí bílý límeček, mnohdy za poslední korunu naškrobený, ale že možno být spokojeným člověkem i v povolání řemeslnickém, které dává velké možnosti a že je možno v něm i vyniknout, je-li k němu u jedince láska a potřebná píle.

Výstavou chceme také prokázat spotřebitelům, že kvalitní výrobek dovede vytvořit jediné řádně vyučený řemeslník a nikdy ne nějaký fušer, který svou nízkou cenou, ale i nízkou kvalitou okrádá jak zákazníka tak i stát.

A konečně pak chceme touto naší malou výstavou založiti tradici výstav řemeslníků v našem městě, jakožto městě lázeňském, tolika cizinci navštěvovaném. Chtěli bychom tuto výstavu opakovati snad každým rokem, chtěli bychom v Lázních Teplicích n. B. vybudovati důstojný stánek řemeslným výstavám a stálé tržnici, který by mohl při důmyslném řešení budovy sloužiti také jako dům kultury pro lázeňské hosty,

Módní dům
JAN PEROUTKA
Hranice

Za hotové peníze kvalitní zboží dodá firma

KAREL TERK,

nábytkové a stavební stolařství

Hranice,

třída Generalissima Josefa Stalina číslo 12

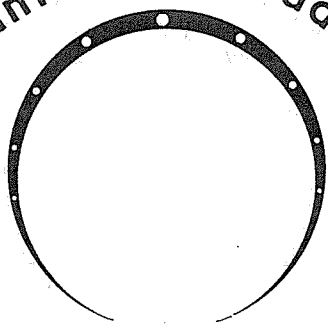
kde by se mohly v sezóně pořádat koncerty, filmová představení a jiné kulturní podniky. Podobného domu naše lázně dosud postrádají a bylo by vhodné, aby o této myšlence uvažovali povolaní činitelé z lázeňské správy.

Klademe si vysoké cíle. Jsme si toho plně vědomi. Ale jako věříme, že nikdy nezanikne řemeslo a řemeslná výroba, tak věříme, že i našich cílů jednou dosáhneme. Máme k tomu všechny předpoklady — pevnou vůli, pracovitě ruce, promyšlený plán a nadšená srdce — tedy všechno, co již v minulosti dokázalo vytvořit v řemeslné výrobě opravdové unikáty — dnešní průmyslové podniky z velké části znárodněné. Individuální schopnosti a kolektivní práce budou i nadále platně budovat blahobyt a lepší budoucnost jedinců a tím celého našeho národa. A to je konečným cílem dvouletého plánu, do kterého se řemeslnictvo zapojilo a ve kterém po dvou letech práce vykáže jistě ty nejlepší výsledky.

Lázně Teplice n. B. — sanatorium

Vulkanisace - sklad pneu

ZDENĚK MRLÍK - HRANICE

Výroba hospodářských vozů
všeho druhu

FRANTIŠEK VOLEK

strojní kovářství a podkovářství

Skalička u Hranic

Kolik řemeslníků je v našem okrese?

Aby bylo možno učiniti si představu o síle řemeslnické složky v našem okrese, uvádíme níže přehled nejdůležitějších oborů podle počtu jednotlivých podniků.

- 195 krejčích a krejčovských pečuje o Váš zevnějšek rukodělnou výrobou oděvů, které jediné sluší, poněvadž jsou dělány na míru.
- 105 obuvníků zhotoví Vám obuv na míru a provede opravy.
- 101 stolař nabízí své služby opravdu „od kolébky až do hrobu“.
- 83 kadeřníků a holičů pečuje o Vaši pleť i účesy.
- 79 kovářů a podkovářů je k dispozici rolníkům, ostatním řemeslníkům i naší armádě.
- 71 řezník a uzenář zásobuje Vás denně čerstvými masovými výrobky a masem.
- 49 pekařů poskytuje denně čerstvé pečivo a chléb náš vezdejší.
- 45 lakýrníků chce Vám provést všechny nátěry na budovách i uvnitř i veškerého nábytku moderními metodami.
- 42 malířů pokojů pak vyzdobí obydlí moderními malbami ladných barev.
- 42 zámečníků přispívá k nerušenému chodu naší autodopravy, pomáhá zemědělcům a čeká na úkoly stavebního ruchu ve dvouletce.
- 41 mlynář, kteří za okupace pomáhali zachraňovat národ před hladověním i za cenu nebezpečí života, nyní řádným plněním svých povinností přispívá k řádnému zásobování kvalitními výrobky.
- 24 klempířů pečuje o střechy Vašich příbytků a řadu doplňků v domácnosti.

DÁMSKÝ MÓDNÍ SALON

Augusta Žurmanová

HRANICE, ŠROMOTOVO NÁM.

Barvy - laky - oleje

pro každý účel obdržíte
v odborném obchodě

LAD. MENKAL

Hranice, nám. Svobody

Tel. 179

D. Šindlerová Hranice

velkoobchod kuřáckými potřebami

PAPÍRNICTVÍ

školní, kancelářské a techn. potřeby

NOVINY

ČASOPISY

- 26 sedlářů a řemenářů je k službám zemědělcům v každé době.
- 36 kolářů a karosářů se stará o potřeby našich zemědělců, aby mohli úspěšně splnit svůj program.
- 22 cukrářů a perníkářů připravuje své výrobky nejen pro naše nejmenší, ale i pro různé slavnostní příležitosti a denní potřebu.
- 18 zahradníků dodává nejen květiny, lahodící oku, ale i tolik zdraví potřebnou zeleninu.
- 16 bednářů připravuje různé nádoby pro hospodářství, řemesla i domácnosti.
- 13 čalouníků pečuje o pohodlí po práci a okrasu Vašich bytů.
- 12 pokrývačů dbá, aby naše střechy byly spraveny a „neteklo za krk“.
- 11 optiků a mechaniků zhotovuje a opravuje přesné přístroje a pečuje o slabší zrak vhodnými brýlemi.
- 10 instalatérů je stále v pohotovosti zakročit všude, kde se toho jeví potřeba a zavést vodu či plyn do našich bytů.
- 10 hodinářů a zlatníků se stará o přesný čas, módní doplňky našich oděvů a snubní prsteny novomanželům i snoubencům.
- 10 modistek tvoří pro Vás, vážené dámy, modely kloboučků podle poslední módy a Vašeho vkusu.
- 10 sklenářů bdí nad okny starých domů i novostaveb, aby jimi nefučelo.
- 9 pilařů připravuje materiál pro stavby a nábytek.
- 9 fotografů se snaží zachytit náš mladý věk našim potomkům.
- 8 knihařů pečuje o naše soukromé i veřejné knihovny.
- 8 cementářů pracuje poctivě na výrobcích, o nichž lze říci, že jsou „na beton“.
- 8 stavitelů se snaží splnit na 100% dvouletku ve stavebnictví a
- 8 zednických mistrů v tom statečně pomáhá a
- 7 mistrů tesařských „jim k tomu staví lešení“ a chystá krov.
- 7 elektrotechniků pečuje o to, aby elektřina bez škody a ztráty splnila všude své důležité poslání.

VYMĚTALÍK JOSEF,

strojní stolařství nábytkové a stavební,

Soběchleby č. 111

„LUBO“,

helfštýnské domácí
oplatky a trubičky,

L. JARUŠEK,

Týn u Lipníka n. B.

Ruční práce
a galanterie,

**MARIE
BERNÁTOVÁ,**

Hranice, Gottwaldova č. 118.

Veškeré orné
nářadí dodá

EVŽEN NAVRÁTIL,

výroba a oprava hospodář. nářadí,

Veselíčko

u Lipníka n. B.

**ŠUMŠAL
ANTONÍN,**

koncesovaná doprava osob,

Horní Nětčice

Veškeré práce zámečnické
provádí rychle a levně

FRANT. HROTEK,

strojní zámečnictví,

Soběchleby

Lehký a dobrý chod
orného nářadí všeho
druhu speciálně vyrábí

ŠTĚPÁN VRAJ,

strojní kovářství,

Daskabát, p. Vel Újezd

7 provazníků splétá dobré provazy pro všechny účely.

7 výrobců líkérů se stará o dobrou náladu po práci dobrou kapku.

7 výrobců šumivých nápojů o osvěžení.

6 kamenosochařů udržuje památku na naše drahé vkusnými pomníky a

6 košíkářů chystá pohodlné kočárky našim novorozeným občanům.

6 výrobců prádla nám chce co nejdříve posloužit jemným a vkusným prádlem.

6 kamnářů se stará o „teplo rodného krbu“.

6 prádelen a žehlíren pomáhá našim hospodyňkám v jejich snaze o čistotu našeho prádla a oděvů, v čemž jsou jim nápomocny

3 chemické čistírny a barvírny.

4 kožešníci opatřují vkusné kožíšky k ozdobě i k zahřátí v zimě.

Po 3 živnostech máme v okrese: mistry kamenické, mistry dýmkaře.

Po 2 živnostech: kloboučnických, masérských a pedikérských, výrobců hudebních nástrojů, nožířů a puškařů.

Po 1 živnosti: brašnářské, studnářské, vulkaniserské, kartáčnické, dlaždičské, koňského řezníka, sířařské.

A na konec jsme ponechali 7 mistrů kominických, kteří nepečují jen o čistotu a bezpečnost našich komínů, ale jak věříme, přinášejí i štěstí po celý den, potkáme-li je z rána, a pak 24 kapelníků, kteří nám dovedou zahrát tehdy, když nás život a jeho původní zjevy přivedly do špatné nálady.

Tedy téměř 1.300 řemeslníků je v politickém okrese hraničném, kteří se svými 2.160 pomocníky a tovaryši a se 610 učni čekají, aby Vám posloužili kvalitním výrobkem své rukodělné práce za přístupnou cenu, a získali si tak Vaše trvalé přátelství.

Používejte jejich služeb a práce, která je v mnoha oborech prací uměleckou.

Antonín JANÁK, specielní výroba valaš. papučí a kožené obuvi všeho druhu Hranice, Svatoplukova 19.	Nábytek — stavby VIKTOR KOŘISTKA Hranice Třída Dr. Ed. Beneše č. 3
Na požádání milerád Vám vymlátí veškeré druhy obilí a semen JOSEF KAPL, mláčené obilí, Rakov, pošta Paršovice.	Prvotřídní obuv URBÁNEK, Lipník n. B.

Výstavu řemesel v Hranicích obeslali:

Řemeslo

Podniky

1. Bednářství:

Klvaňa Alois, Rakov č. 82

Rušar Alois, Hustopeče n. B.

Rypl František, Kelč č. 331

Röder Eduard, Střítež n. L.

2. Brašnařství:

Facek Konstantin, Hranice, tř. Gen. Stalina č. 25

3. Cukrářství:

Kollega Bedřich, Hranice, Radnická ul. č. 26

Lubojacký Stanislav, Běloutín č. 94

Tvrdoň Otakar, Kelč č. 45

Zboží mírové jakosti dodává STANISLAV LUBOJACKÝ, cukrář, Bělotín	
ALOIS ŠTEC, stolař, Olšovec č. 4 Provádí veškeré práce stavební a nábytkové do oboru spadající rychle a levně	Vkusné dámské a dívčí klobouky levně dodá Lída STEINEROVÁ, modistka, Hranice, Jiráskova 10
JOSEF MIKULÍK, strojní zámečnictví, Bělotín Výroba výfuků na seno, sečkovic, řepáků a oprava všech hospodářských strojů	

4. Čalounictví:

Hošťálek Václav, Hranice, nám. Svobody č. 12
Ondříáš Vojtěch, Lipník n. B., ul. 28. října
Šnejdrla Antonín, Hranice, ul. Msgre J. Šrámka č. 6

5. Elektrotechnictví:

Dočkal František, Hranice, Radnická ul. č. 21
Zágora František, Hranice, ul. 28. října č. 18

6. Fotografie:

Zaoral Karel, Hranice, Čechova ul. č. 1

7. Holičství a kadeřnictví:

Drahotušský František, Hranice, tř. Gen. Stalina č. 64

8. Instalatérství:

Bureš Josef, Hranice, tř. Dr. E. Beneše č. 3
Slimáček František, Hranice, Čaputova ul. č. 18

9. Kamenosochařství:

Hendrych František, Hranice, tř. Gen. Stalina č. 16
Sosna Josef, Hranice, Čaputova ul. č. 15

AUTO-MOTO-DÍLNY

KAREL HELSNER,

Telefon č. 226. — **Hranice**, Ulice 28. října 14

Dobře, elegantně
a levně Vás oblékne

**František
VÝVODA,**

pánský krejčí,

Hranice,
Radnická 6.

Strojní pekárna

**Oldřich
Došlík**

Lipník n. Beč.

Veškeré opravy elektromotorů
a přístrojů provádí odborný závod

JAN PLACHÝ, elektromechanik,
Hranice,

Třída Generalissima J. Stalina č. 573

10. Knihařství:

Knihařství Al, Schützer, vdova, náj. Jos. Stromský,
Hranice, Revoluční nám.

Uher Theodor, Hranice, ul. Klem. Gottwalda č. 4

11. Kolářství:

Bučánek František, Spálov č. 175

Zemánek Josef, Osek n. B.

12. Košíkářství:

Patík František, Drahotuše

13. Kovářství:

Malátek Cyril, Ústí u Hranic

Navrátil Evžen, Veselíčko u Lipníka n. B.

Pola František, Spálov

Santovják Karel, Milenov

Severa Cyril, Dolní Nětčice

Velech Jindřich, Dolní Újezd

Vraj Štěpán, Daskabát

Prodej a opravy všech hudebních nástrojů,
opravy a ladění pian
hudební závod

JOSEF JAROŠ - HRANICE

Krytí a opravy střech všeho
druhu, térování a asfaltování

FRANT. ŠEDIVÝ,

závod pokryvačský,
H R A N I C E,
tř. Gen. Stalina 47

Výroba nábytku a stavby

JOSEF VRBA,

H R A N I C E,
Čaputova 29

Výroba kopacích míčů
sedlář a brašnář

KONSTANTIN FACEK,

kožené zboží,
H r a n i c e

Vodovody, ústřední topení,
opravy chladících zařízení odborně provádí

ALOIS BORUTA,

H r a n i c e,
Čaputova č. 5

14. Krejčovství:

Andrýsek Alois, Opatovice u Hranic

Elefant Karel, Hranice, tř. Gen. Stalina č. 8

Fekarová Ludmila, Drahotuše

Frankovič Josef, Hranice, tř. Pres. T. G. Masaryka

Frankovič Otto, Hranice, tř. Pres. T. G. Masaryka

Gajdošová Antonie, Hranice, Zahradní č. 1

Kraus Karel, Hranice, nám. Krále J. z Paděbrad

Keclík Jan, Drahotuše

Nehyba Václav, Ústí u Hranic č. 72

Vývoda František, Hranice, Radnická ul. č. 6

15. Lakýrnictví:

Haubelt František, Spálov č. 275

Žurman Augustin, Hranice, ulice 28. října č. 19

16. Malířství:

Kuběna Adolf, Kelč č. 94

17. Modistství:

Jašíčková Vilma, Hranice, Radnická ul. č. 16

Steinerová Ludmila, Hranice, Jiráskova ul. č. 100

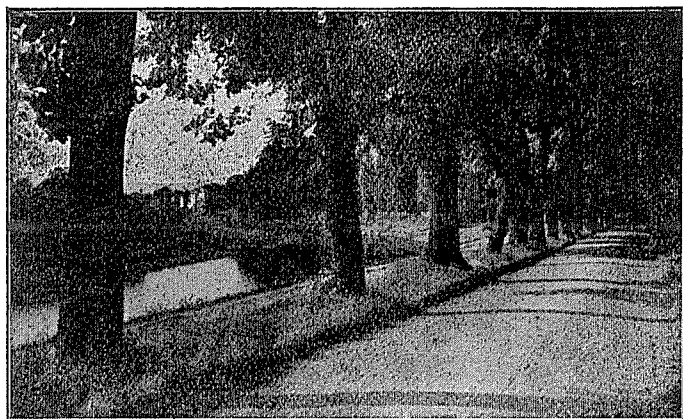
Vopasková Helena, Hranice, Radnická ul. č. 436

Žofie Charbuláková

textilní závod

NÁST. RUDOLF CHARBULÁK, HRANICE

Ludvík Tomečka, natěrač a malíř písma
HRANICE,
tř. Gen. J. Stalina č. 35

Lázně Teplice n. B. – lipové stromořadí

18. Mydlářství:

Navrátil Frant. - „Mirion“ - Hranice, Potoční č. 818

19. Nožířství:

Křížan Josef, Hranice, nám. Svobody č. 12

20. Obuvnictví:

Bílek Jan, Hranice, Svatoplukova ul.

Janák Antonín, Hranice, Svatoplukova ul.

Pilčík Karel, Potštát

Urbánek František, Lipník n. B., Masarykova tř.

21. Parketářství:

Faltýnek Jaroslav, Hranice, tř. Gen. Stalina č. 14

22. Pekařství:

Randýsek Rudolf, Hrabůvka u Hranic

23. Puškařství:

Brunek Josef, Hranice, Janáčkova ul. č. 9

24. Sedlářství:

Klímek Václav, Potštát

Šumšal Antonín, Opatovice u Hranic

25. Sítařství:

Dorazil Balthazar, Kelč

26. Sklenářství:

Mašlaň Josef, Kelč

Vala Arnošt, Hranice, Jiráskova ul. č. 46

27. Truhlářství:

Hasilík Jan, Opatovice u Hranic č. 102

Hořín Bohuslav, Hranice, Světlíkova ul. č. 803

Kořistka Viktor, Hranice, tř. Dr. E. Beneše č. 3

Klézla Alois, Spálov č. 241

Krbeček Narcis, Velký Újezd č. 210

Lehnert Rudolf, Běloutín u Hranic č. 299

Los Vlad., nár. spr. Vítkov

Mořický Jan, Hranice, tř. Gen. Stalina č. 876

Röder Josef, Střítež n. L. č. 22

Šnejdrla František, Černotín u Hranic č. 102

Štec Alois, Olšovec u Hranic č. 4

28. Vulkanisérství:

Mrlík Zdeněk, Hranice, nám. Svobody č. 15

29. Výroba hudebních nástrojů:

Jaroš Josef, Hranice, tř. Gen. Stalina č. 551

30. Výroba oplatků:

Jarušek Ludvík - „Lubo“ - Týn u Lipníka n. B.

31. Výroba prádla:

Jagielská Marie, Hranice, tř. Gen. Stalina č. 351

32. Výroba kovového nábytku:

Uličník Josef, Hranice

33. Zámečnictví:

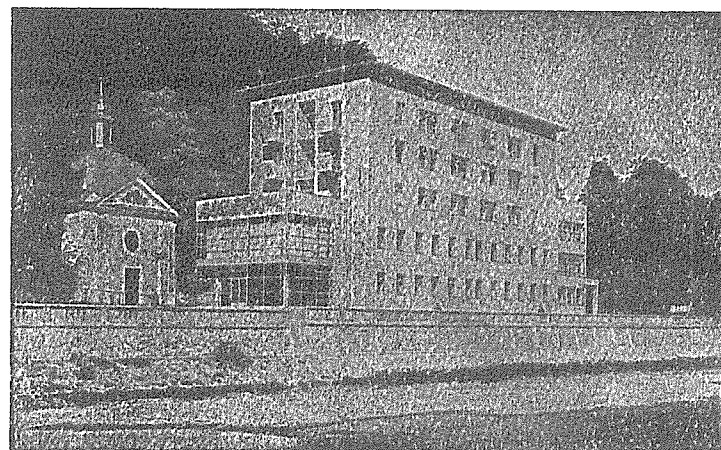
Mikulík Josef, Běloutín u Hranic č. 89

34. Knihkupectví:

Těšík Jindřich, Hranice, ul. Klem. Gottwalda

<i>Název díla</i>	<i>Katalog výstavy řemesel v Hranicích</i>
<i>Vydal</i>	<i>výstavní výbor Řemeslnicko-živnostenské besedy a Okr. jednoty živn. spol. Hranice</i>
<i>Sestavil a upravil</i>	<i>Frant. Sedlařík, tajemník OJŽS, Hranice</i>
<i>Návrh obálky a dřevoryt</i>	<i>L. Vlodek, Hranice</i>
<i>Místo vydání</i>	<i>Hranice</i>
<i>Vyšlo</i>	<i>1947</i>
<i>Vytiskla</i>	<i>knihtiskárna „Snaha“, Hranice</i>
<i>Vydání</i>	<i>první</i>
<i>Náklad</i>	<i>1000 výtisků</i>
<i>Cena</i>	<i>10. – Kčs</i>

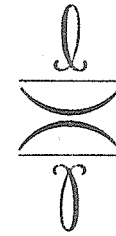
Navštivte restaurační podniky

v Lázních Teplicích n. B.

nájemce **KRČEK a BAHNER**

Kostelecký a Martini rejdaři
Lipník

Tiskopisy

všeho druhu pro úřady, živnostníky, barvotisky podle návrhů umělců v nejpečlivějším provedení dodá Vám v nejkratší době

Tiskárna „Snaha“ Hranice

ul. 28. října 18